

OSAO

Kiviharjuntie 4-8,
90220 Oulu, Louhi

Toimintaohjeet

Kiviharjuntie 4-8, 90220 Oulu, Louhi toimintaohjeet

Laadittu 20.6.2018

Laatija Jani Juustila

Viimeksi päivitetty 12.12.2023

Päivittäjä Jani Oikarinen

Nämä toimintaohjeet on laadittu käyttäen palvelua Koulutuskuntayhtymä OSAO.

Näissä toimintaohjeissa on 17 sivua.

Sisällys

1	Toimintaohjeita	4
1.1	Avun hälyttäminen	5
1.2	Sairauskohtaus tai tapaturma	6
1.3	SPR:n ensiapuohjeita	6
1.4	Tulipalo	7
1.5	Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt	7
1.6	Toiminta kokoontumispaikalla	8
1.7	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	8
1.8	Vesivahinko	9
1.9	Väkivallan uhatessa	9
1.10	Pommiuhka	10
1.11	Yleinen vaaramerkki; kemikaali- ja säteilyvaara	11
1.12	Sähkökatkot	14
1.13	Yleiset toimintaohjeet hätätilanteessa	14
1.14	Alkusammutusohje	15

1 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

1.1 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: **112**

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellessään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Osoite: **Kiviharjuntie 4-8, 90220 Oulu, Louhi**

Jos mahdollista, yksilöi myös rakennus tai sen osa, missä apua tarvitaan.

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämillä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästytä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

Huom! Matkapuhelin toimii hätänumeroon soittaessa ilman pin-koodia sekä näppäimet lukittuna.

1.2 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä ja tarkista

- Mitä on tapahtunut?
- Tarkista henkilön tila (herääkö, hengittääkö).

Anna tarvittaessa ensiapua

- Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.
- Jos henkilö ei hengitä, aloita elvytys kykyjesi mukaisesti.
 - Pyri toimittamaan paikalle sydäniskuri (deffa, AED)

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat. **Kiviharjuntie 4-8, 90220 Oulu, Louhi**
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.
- Ilmoita potilaan tilassa tapahtuneista muutoksista hätäkeskukseen.

1.3 SPR:n ensiapuohjeita

Alla olevat tekstiä ovat linkkejä joita klikkaamalla ensiapuohjeet avautuvat (toimii ainoastaan Internet-versiossa)

Tajuttoman hengittävän ihmisen ensiapu

Elottoman ihmisen ensiapu, elvytys

Rintakipu

Hengitysteiden avaus

Vakava allerginen reaktio

Palovammat

Verenvuodon tyrehtyttäminen

1.4 Tulipalo

Pelasta ja varoita

- Pelasta välittömässä vaarassa olevat ja varoita muita.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Sammuta ja rajoita

- Yritä alkusammutusta, vältä savua. Älä vaaranna itseäsi.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla palotilaan johtavat ovet ja ikkunat.

Hälytä

- Mikäli kiinteistö on varustettu paloilmoitinlaiteella käytä paloilmoitinpainiketta palokunnan hälyttämiseen sekä varoittaaksesi muita palokelloilla.
- Päästyäsi turvalliseen paikkaan soita numeroon **112** (myös käytettyäsi paloilmoitinpainiketta).
- Kerro mistä soitat ja missä palaa ja onko ihmisiä vaarassa.

Osoite: **Kiviharjuntie 4-8, 90220 Oulu, Louhi**. Kerro myös mahdollinen tarkka palopaikka (kerros, huone..)

- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle.

Kokoontumispaikka evakuointitilanteessa:

Parkkipaikka-alue Rauhanyhdistyksen vieressä

Varakokoontumispaikka:

Ouluhalli

Ilmoita vaaratilanteesta mahdollisimman pian myös OSAOn turvallisuuspäällikölle

1.5 Tulipalo – toimintaohjeet, kun turvallinen poistuminen on estynyt

Joskus toisaalla riehuva tulipalo estää turvallisen poistumisen kiinteistöstä. Näissä tapauksissa on viisainta pysytellä savuttomassa tilassa ovet ja muut aukot suljettuina.

Jää palo-osastoon, jossa olet.

- Palo-oven takana on turvallista olla. Palo-ovet kestävät tulipaloa vähintään puoli tuntia.
- Hyppääminen korkealta johtaa kohtalokkaisiin seurauksiin, savuttomaan tilaan jääminen ei.

Mene ikkunan luo ja herätä huomiota. Jos et onnistu, ilmoita sijaintisi numeroon 112.

Noudata viranomaisten antamia ohjeita.

1.6 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Parkkipaikka-alue Rauhanyhdistyksen vieressä

Kun ihmiset ovat poistuneet rakennuksesta ja edenneet kokoontumispaikalle, alkaa henkilökunnan edustaja johtaa toimintaa. Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetylle kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön.

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman kokoontumispaikan vastuuhenkilön lupaa. Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa kiinteistön turvallisuushenkilöstö. Turvallisuushenkilöstö tiedottaa tilanteen edistymisestä ja ilmoittaa milloin kiinteistöön saa palata.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen, ilmoitettava turvallisuushenkilöstölle
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Ouluhalli

Mikäli kokoontumispaikka ei ole turvallinen, niin siirrytään suojelujohdon erikseen määrittämään turvalliseen varakokoontumispaikkaan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidempiaikaista suojautumista varten.

1.7 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Pyri auttamaan heitä mahdollisuuksiesi mukaan.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.
- Pyydä tarvittaessa lisäapua paikalle henkilön liikuttelemiseksi

1.8 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä
- Katkaise vuoto esim. sulkemalla vesihana tai veden pääsulku, jos mahdollista
- Ilmoita asiasta välittömästi:
 - Kiinteistönhuolto: **ISS Palvelut Oy, puh. 0200 15500, päivystys 0200 15500**
 - Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**

Ilmoita vaaratilanteesta mahdollisimman pian myös OSAOn turvallisuuspäällikölle

Veden pääsulut:

Lou0039

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

Ilmoita kiinteistönhoidolle ISS Palvelut Oy, puh. 0200 15500, päivystys 0200 15500 ja tarvittaessa hätäkeskukseen 112.

Ilmoita vaaratilanteesta mahdollisimman pian myös OSAOn turvallisuuspäällikölle

1.9 Väkivallan uhatessa

Aseettomassa uhkatilanteessa, toimi seuraavasti.

- Käyttäydy rauhallisesti ja pyri rauhoittamaan henkilö omalla käytökselläsi.
- Varmista, ettet käännä selkääsi tai ajaudu nurkkaan, jotta sinulla on aina pakotie uhkaavasti käyttäytyvän henkilön läheisyydestä.
- Mahdollisuuksien mukaan pyydä apua.
- Pakene ja auta muita pakenemaan paikalta.
- Heti kun mahdollista, ilmoita
 - Hätäkeskukseen **112**
 - Yksikönjohtajalle
 - Turvallisuuspäällikölle, -koordinaattoreille tai virastomestarille

Pidä huolta omasta turvallisuudestasi. Jos mahdollista, ohjaa uhkaava henkilö paikkaan, jossa hän ei voi olla vahingoksi muille.

Jos uhkaavalla henkilöllä on ase, toimi seuraavasti.

- Älä tee vastarintaa.
- Tee vain mitä uhkaaja käskee.
- Pyri mahdollisuuksien mukaan varoittamaan muita.
- Ovien sulkemisella voidaan rajoittaa henkilön kulkua kiinteistössä.
- Heti kun mahdollista, soita **112**, jotta paikalle saadaan ammattiapua mahdollisimman nopeasti. Kuuntele ohjeita ja toimi niiden mukaan.
- Ilmoita myös turvallisuuspäällikölle, -koordinaattoreille tai virastomestarille

Jokainen uhkaus ja havainto mahdollisesta uhkatilanteesta on otettava vakavasti ja niistä on ilmoitettava välittömästi hätäkeskukseen **112**.

Omalla käyttäytymisellä voi olla mahdollista vaikuttaa tilanteen kehittymiseen, ota siksi kaikki uhkatilanteet vakavasti ja pyri rauhoittamaan jo alkaneet tilanteet.

1.10 Pommiuhka

Pommiuhkaus on usein perätön ja häiriintyneen ihmisen tekemä, mutta se on silti aina otettava vakavasti ja jokaisesta uhkauksesta tulee ilmoittaa poliisille. Tärkeää tilanteessa on säilyttää oma maltti ja rauhallisuus.

Kun uhkaus tulee puhelimitse

- Pysy rauhallisena. Pitkitä puhelua.
- Tee muistiinpanoja. Kirjoita uhkaus sanatarkasti muistiin.
- Kysele kysymyksiä.
 - Missä pommi on?
 - Miltä pommi näyttää?
 - Milloin pommi räjähtää?
 - Miksi?
- Pyri saamaan työtoverin huomio jo puhelun aikana, jotta hän voisi tiedottaa turvallisuudesta vastaavaa jo puhelun aikana.
- Kiinnitä huomiota soittajan puhetyyliin ja äänen sävyihin.
 - Onko hänen puheestaan havaittavissa murteita tai muita erityispiirteitä?
 - Onko hän kiihtynyt?
 - Lukeeko hän viestin paperilta?
- Kuuntele myös taustääniä (esimerkisi liikenne tai taustalla käytävät keskustelut).
- Puhelun jälkeen tiedota asiasta oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaavia henkilöitä (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku).
- Mikäli tämä ei ole mahdollista, soita välittömästi poliisille **112** ja toimi sieltä saatujen ohjeiden mukaisesti.

Epäilyttävä esine tai uhkauskirje

- Älä koske esineeseen.
- Mikäli kyseessä on kirje tai muu vastaava, jota jo olet käsitellyt, paina mieleesi kohdat, joihin olet koskenut, ja sijoita kirje esimerkiksi muovitaskuun.
- Ilmoita välittömästi oman tilasi ja kiinteistön turvallisuudesta vastaaville henkilöille (ks. Turvallisuushenkilöstö-luku) sekä poliisille hätänumeroon **112**.
- Eristä aluetta mahdollisuuksien mukaan. Pidä mielessä tuleva mahdollinen poliisitutkinta (sormen- ja kengänjäljet ensiarvoisia todisteita).
- Älä hätäänny. Toimi poliisin sekä turvallisuushenkilöstön ohjeiden mukaisesti.

1.11 Yleinen vaaramerkki; kemikaali- ja säteilyvaara

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia. Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle. Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta.

Kemikaalivaara

Kemikaalivaarasta voidaan antaa yleinen vaaramerkki

Toimi seuraavasti

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kemikaalin:
 - Pysytele sisällä, hakeudu yläkerrokseen, kuuntele radiosta lisätietoja
 - Ohjaa myös mahdolliset ulkona olevat henkilöt sisälle suojaan
 - Ohjaa ihmiset rakennuksesta pois sisäänkäyntien välittömästä läheisyydestä
 - Paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi mikäli haistat kemikaalin
- Jos olet ulkona, kun haistat kemikaalin etkä pääse sisälle:
 - Kiirehdi vaara-alueelta sivutuuleen
 - Pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle

Lisätietoja kemikaalilta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti.

Ilmanvaihdon hätäseispainike: **UO 3 tuulikaappi (Alwari TK67)**

Muut koneet automaatiosta tai IV-konehuoneesta

- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa.

Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti. - Pysytele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi. - Älä mene kellariin.

Säteilyvaara

Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle.

- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi.

Ilmanvaihdon hätäseispainike: **UO 3 tuulikaappi (Alwari TK67)**

Muut koneet automaatiosta tai IV-konehuoneesta

- Talon keskiosissa ja kellarissa on paras suoja.

Vältä ulkona liikkumista

Lisäohjeet

Ilmoita vaaratilanteesta mahdollisimman pian myös OSAOn turvallisuuspäällikölle

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta ja pelastustoimen Internet-sivuilta.

1.12 Sähkökatkot

Sähkökatkon sattuessa turvalat jäävät palamaan.

Toiminta sähkökatkon aikana

Sähköt katkeavat toimitilasta, mutta yleisten tilojen valot toimivat edelleen

- Jos mahdollista, tarkista sulakkeet toimitilan omasta ryhmäkeskuksesta.
- Mikäli ongelma ei ratkennut, niin ota yhteys kiinteistöhuoltoon (puh. 0200 15500).

Sähköt katkeavat sekä toimitilasta että yleisistä tiloista

- Käytä taskulamppua
- Tarvittaessa opasta muita

1.13 Yleiset toimintaohjeet hätätilanteessa

TOIMINTAOHJEET		
POISTUMINEN	SUOJAUTUMINEN	KEMIKAALIVAARA YLEINEN VAARAMERKKI
Tee hätäilmoitus 112	Tee hätäilmoitus 112	Siirry sisätiloihin
Laske opiskelijat ennen poistumista	Ilmoita yksikönjohtajalle ja / tai turvallisuusvastaavalle	Sulje ja tiivistä ovet ja ikkunat Sammuta ilmanvaihto
Sulje ikkunat ja ovet	Mene lukittavaan tilaan lukitse ovet ja ikkunat	Avaa radio ja odota lisäohjeita. Myös televisio internet voivat toimia tiedotuskanavina
Valitse turvallinen poistumistie Poistu aina vaarasta pois päin	Kasaa tavaraa oven eteen jos mahdollista	Vältä puhelimen tarpeetonta käyttöä
Opettaja huolehtii ryhmästä koko poistumisen ajan	Sammuta valot ja pysyttele hiljaa	Poistu tilasta vain viranomaisen luvalla
Kokoontumispaikalle kokoonnutaan ryhmittäin	Pysy matalana ja pois oven ja ikkunoiden läheltä	
Tarkista nimenhuudolla/laskemalla, että kaikki ovat paikalla	Älä avaa ovea	
Ilmoittaudu kokoontumispaikalla	Jos tilasta on pakko siirtyä pyri välttämään käytävällä liikkumista	
Odota rauhassa lisäohjeita	Nouda viranomaisen käskyjä	

Avaa kuva isompana

1.14 Alkusammutusohje

ALKUSAMMUTUS

Käsiammutin:

- Selvitä lähimpänä toiminta-alueella olevan sammuttimen paikka ja sen käyttö etukäteen.
- Lue käyttöohje (etiketti), tutustu itse laitteeseen ja paina toimintavaiheet mieleesi.
- Sammuta tuulen yläpuolelta.
- Aloita edestä, jatka taakse.
- Jatka sammuttamista, kunnes liekit katoavat.
- Varaudu uudelleen syttymiseen.

Sammutuspeite:

- Suojaa itseäsi sammutuspeitteellä sammuttaessasi
- Peitä palava kohde tiiviisti peitteellä ja odota kunnes palo on tukah-
tunut.
- Varaudu uudelleen syttymiseen.

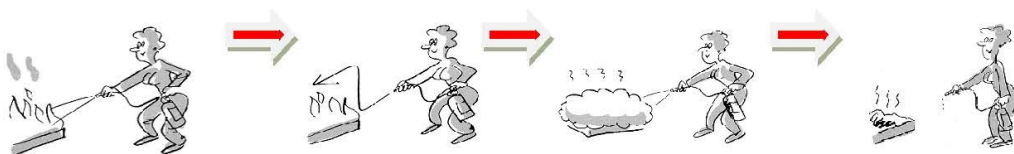
Paloposti:

- Paineista letkukela
- Vedä letku kohteeseen
- Suuntaa vesisuihku palon juureen

Liikkuminen tulipalossa:

- Savukaasu on erittäin myrkyllistä, joten liiku matalana.
- Kokeile ovia, ovatko kuumia ennen kuin avaat niitä.
- Sulje ovet niistä kuljettuasi.
- Älä mene savuiseen porraskäytävään.
- Tee itsesi näkyväksi, mikäli joudut jäämään johonkin tilaan.

Sammutustekniikka

Avaa kuva isompana